

komme til at virke paa en Maade, som jeg for min Part ikke vilde kunne forsvare. Hvad jeg endelig maatte finde aldeles uforvarligt, det var, hvis man nu var kommen tilbage til et Contingentsystem som det, hvorpaa den sidste overordentlige Skat har hvilet. Det lader sig nemlig slet ikke negte, at, om end et enkelt Aars slette Høst ikke kan svække Borgernes Skatteevne i nogen væsentlig Grad, saa er det dog, efter de Beretninger, der nu foreligge, klart, at Høsten ifjor har været betydelig ringere, end man havde troet, og det selv i de bedre Egne. Seg tror ikke, at det kan benegtes, at der er Steder i Landet, navnlig i Sylland, hvor Torken ifjor har bragt Høsten til at ligne en Misvært, og jeg holder mig overbevist om, at der er mange Steder i Landet, hvor det vil vise sig, at Indtægterne af Høsten — og det ikke blot forsaavidt Indtægterne af selve Sæden angaaer, men ogsaa forsaavidt angaaer den væsentlige Indtægt, der haves af Besætningerne — ikke i det Hele have været større, end at de ere medgaaede til at dække Driftsomkostningerne, samt at ikke saa Landmænd i dette Aar have maattet leve ved Forstud paa en eller anden Maade. Men nu beder jeg ærede Medlemmer om at overveie, om Forholdet da ikke let kunde komme til at stille sig saaledes, at den foreslaaede overordentlige Skat ved et reent Contingentsystem kom til at gaae ud over en Enkelt eller over nogle ganske enkelte Mænd. Lad os f. Ex. tage et Sogn — jeg gjentager, at det ikke er noget ganske Ualmindeligt — hvor det var vanskeligt at paavise nogen større Indtægt for ifjor end en saadan, der har været nødvendig til at dække Driftsudgifterne, og hvor altsaa den Indtægt, der skulde beskattes, var enten lig med Nul eller i alt Fald kun overmaade lille, men hvor der ganske vist ved Siden af var nogle Mænd, i Reglen kun enkelte — jeg tænker her nærmest paa Præsten og Skolelæreren — hvis Indtægter ikke i ringeste Maade vare blevne formindskede, undtagen forsaavidt Avlingen angik, eller som dog havde haft egentlige Indtægter. Disse Mænd vilde da, dersom man blev staaende ved Contingentsystemet og saa med Hensyn til Skattens Fordeling mellem

de mindre Communer, efter min Mening blive belæssede paa en Maade, som intet Menneffe kunde forsvare. Det vilde naturligvis i og for sig have været fuldkomment rigtigt, at de vare blevne beskattede i et rimeligt Forhold til dem, som ikke havde haft nogen Indtægt — det er ikke det, jeg mener, men, efter at man havde lagt en Skat paa hele Communen under Forudsætning af, at samtlige dennes Beboere vilde komme til at bære den, saa vilde der, siger jeg, blive lagt et uhyre Tryk paa dem, naar man, uagtet denne Forudsætning bristede, dog vilde vedblive at lægge den samme Skattebyrde paa Communen. Det vil iøvrigt ikke være de af mig nys eksempelvis nævnte enkelte Mænd alene, som fortrinnsvis vilde komme til at bære Byrden, men f. Ex. ogsaa samtlige de Huusmænd, som væsentlig søge deres Fortjeneste gennem Arbejde, og som derigennem havde kunnet skaffe sig en Indtægt, der ifølge Loven vilde være Gjenstand for Beskatning. Dersom ærede Medlemmer ville tænke sig det Exempel, et Exempel, der kunde efterfølges af mange, at der ved Fordeling af Amtsraadet var paalagt et Sogn en Skattebyrde af 1,000 Rd., og at Forholdet i Sognet nu var saaledes, at de Allerflestes Indtægter ikke havde været større, end at de dækkede Driftsudgifterne, saa vilde altsaa hele Byrden af de 1,000 Rd. være bleven kastet over enten paa de Personer, der mindst kunde betale, eller i alt Fald paa nogle ganske enkelte Mænd i Communen, og det med et Tryk, som ikke paa nogen Maade havde været forudsæet, og som ikke paa nogen Maade svarede til de Forudsætninger, hvorpaa den foreslaaede Lov var bygget, og det ganske vist af den Bestaaffenhed, at man maatte sige, at det var en ganske utaalelig Maade at beskattede paa. Saavidt jeg skjønner, kan jeg ikke let væрге mig mod den Tanke, at man paa den anførte Maade let vilde være kommen til at beskattede en enkelt Mand med 30—40 pCt. af hans Indtægt, hvilket aabenbart ikke vilde have været Meningen. Naar nu disse Forhold stilligemed de andre af mig nævnte vare tilstede, saa maatte jeg, siger jeg, gjøre det til Gjenstand for en fornyet alvorlig Overveielse, om der var nogen absolut Nødvendighed for at faae Skatten taar eller ikke, og